

Tények, érdekességek az informatika világából

Windows tippek.

- ▣ Vannak, akiket tökéletesen kielégít, hogy az egér segítségével navigálhatnak a Windowsban. Mások viszont szívesen nyúlnak a billentyűzethez, mert tudják, hogy egy kis gépeléssel felgyorsíthatják a programok betöltődését, a dokumentumok megnyitását és a weboldalakon való mozgást. Tippetgyűjteményünkben nekik mutatunk be néhány professzionális megoldást.
- ▣ *Címsor a billentyűzetről:* Az Intéző és az Internet Explorer címsora az egyik olyan hely a Windowsban, ahová begépelhetünk utasításokat. Ha nem látjuk a sort, a *Nézet*→*Eszköztárak*→*Címsor* kiválasztásával tudjuk láthatóvá tenni. Ha a címsort meg akarjuk jeleníteni a tálcán, a jobb oldali egérgombbal kattintunk utóbbi üres részén, és válasszuk ki az *Eszköztárak*→*Cím* parancsokat. Ha a cím beírására szolgáló rész nem elég hosszú, a névtől balra eső sáv húzásával kitágíthatjuk (amennyiben a sáv nem látható, a jobb oldali egérgombbal kattintva jelenítsük meg a helyi menüt, és állítsuk kijelöletlenre a Tálca zárolása elemet). Addig ügyeskedjünk a címsorral és a többi eszköztárral, amíg a tálca pontosan olyan nem lesz, mint szeretnénk. A címsor átméretezéséhez és áthelyezéséhez a nevet – „Cím” – húzzuk az asztalra. Innen a képernyő bármelyik szélére áthelyezhetjük: a legtöbb helyet a címek beírásához a képernyő alja és teteje biztosítja. Kattintsunk a jobb oldali egérgombbal a címsoron, és válasszuk ki a Mindig látható parancsot: ekkor a címsor mindig elérhető. A címsort a tálcán vagy a képernyő szélén lehorgonyozva eltüntethetjük a „Cím” feliratot: ehhez a jobb gombbal kattintunk a soron, és a helyi menüben állítsuk kijelöletlenre a Cím megjelenítése tételt. Ugyanebből a helyi menüből az Automatikus elrejtés kiválasztásával láthatatlanná tehetjük az extra „tálcát” mindaddig, amíg az egérmutatót a képernyő szóban forgó széléhez nem visszük (egy vékony csík mindig látható marad). Az asztalon lévő címsorhoz úgy tudunk hozzáférni a billentyűzetről, hogy leütjük a <Ctrl>-<Esc> billentyűkombinációt (vagy a Windows-gombot), majd az <Esc> billentyűt, azután pedig addig ütögetjük a <Tab> billentyűt, amíg a címsor aktív nem lesz. Amikor ez megtörténik, a billentyűzetten a felfelé, illetve lefelé mutató nyílbillentyűvel görgethetünk végig a legutóbbi beírásokon.
- ▣ *Futtatásra készen:* Az utasítások és webcímek beírására szolgáló másik kiváló (bár nem mindig látható) hely a Windows Futtatás panelje. A *Start*→*Futtatás* kiválasztásával vagy a <Windows>-R billentyűparancs leütésével tudjuk megjeleníteni (már amennyiben van a billentyűzetünkön ilyen, a Windows zászlójával ékesített billentyű). Ha inkább a Gyorsindítás eszköztárból vagy egy asztali ikonra kattintva szeretnénk megnyitni a Futtatás panelt, esetleg az egerünkön van programozható nyomógomb, létrehozhatunk egy egyszerű JavaScript-állományt, amely megnyitja a panelt. A Jegyzetombban írjuk be, hogy `(new ActiveXObject("Shell.Application")).FileRun()`. A *Fájl*→*Mentés* másként kiválasztása után menjünk egy megfelelő mappához, és írjunk be egy fájlnévet a .js kiterjesztéssel: a név lehet például run.js. Hozzunk létre az állományhoz egy parancsikont az asztalon vagy a Gyorsindítás eszköztárban: ezt úgy tud-

juk megtenni, hogy a jobb oldali egérgombbal odahúzzuk a fájlt az említett helyek valamelyikére, és az egérgomb elengedése után kiválasztjuk a Parancsikon létrehozása itt menüparancsot. Ezután kattintsunk duplán az ikonra (vagy az eredeti állományra), és máris megjelenik a Futtatás panel. Ha számítógépünk a JavaScripteket a Jegyzetömbbel vagy más szövegszerkesztővel társítja, a szkript nem fog futni. A hiba kijavításához készítsünk egy parancsikont a .js állományhoz a fent leírt módon, a jobb oldali egérgombbal kattintsunk egyet rajta, majd válasszuk ki a Tulajdonságok menüparancsot. A megjelenő panel Parancsikon lapján kattintsunk a Cél mező elején, írjuk be, hogy wscript.exe, és utána tegyünk egy szóközt; végül az OK gombbal zárjuk be a panelt.

▣ *Indítás billentyűzetről:* Mind a címsor, mind a Futtatás panel lehetővé teszi, hogy bármilyen mappát, állományt, alkalmazást, webcímet (URL-t), parancsikont vagy makrót elindítsunk belőle úgy, hogy beírjuk a nevét. Ha az elem nem olyan mappában van, amelyet a Windows magától is átvizsgálna, akkor meg kell adnunk a teljes elérési utat. Az Opera böngésző elindításához például a C:\Program Files\opera\opera.exe elérési utat kell megadnunk, a \\network\doksik\riport.doc pedig ilyen nevű hálózati dokumentumot nyit meg a Wordben. Ha a hosszú, szóközt tartalmazó mappanevek használata miatt hozzászoktunk, hogy az elérési utat idézőjelbe tesszük, a Futtatás panel ezt nem veszi zokon, de a címsor azt fogja hinni, hogy webcímet keresünk, ezért ennél az eszköznél mellőzzük ezeket az írásjeleket.

▣ *Parancsnoki hiba:* A címsorból és a Futtatás panelből olyan utasításokat is kiadhatunk, amelyeket korábban „külső” DOS-parancsoknak tekintettünk (például: attrib, move, xcopy). Más szóval beírhatunk minden olyan utasítást, amely a Windows\Command mappa (Windows 9x és Me), illetve Windows\System32 mappa (Windows 2000 és XP) valamelyik független alkalmazásállományában megtalálható. Ha például az összes szöveges állományt át akarjuk másolni a Dokumentumok mappából a Text mappába, írjuk be, hogy xcopy C:\dokumentumok*.txt c:\Text, és üssük le az <Enter> billentyűt. (Ha a mappanévv szóközt tartalmazna, az elérési utat idézőjelbe kell tenni.) A Windows egy olyan ablakon át hajtja végre az utasítást, amely a művelet elvégzése után bezárul.

▣ *Makrómania:* Az úgynevezett belső DOS-stílusú utasításoknak a címsorban vagy a Futtatás panelben történő futtatásához írjuk be az utasítás elé, hogy command /c (vagy command /k, ha a parancssorablakot nyitva akarjuk tartani az utasítás végrehajtása után). A Windows 2000-ben és az XP-ben a command helyett cmd-t is írhatunk, így pár karakternyi gépelést megtakaríthatunk. Íme egy technika olyan makró gyors létrehozására, amellyel automatikusan átnevezhetünk állománycsoportokat. Nyissuk meg a Jegyzetömböt, írjuk be, hogy rename %1 %2, és üssük le az <Enter> billentyűt. Mentsük el rn.bat néven a Windows mappába az állományt. Egy mappa összes .txt állományának Word-dokumentummá alakításához (.doc kiterjesztéssel) a címsorban vagy a Futtatás panelben írjuk be, hogy rn C:\Dokumentumok*.txt *.doc (az elérési út természetesen különbözhet, továbbá szóközt tartalmazó mappanévv esetén ezúttal se feledkezzünk meg arról, hogy az elérési utat idézőjelbe tegyük). A .cmd kiterjesztéssel elmentett makróállományok utasításai a Windows 2000-ben és az XP-ben webcímekeként

értelmeződnek, úgyhogy vagy átnevezzük őket .bat kiterjesztésűnek, vagy csak a Futtatás panelből futtatjuk őket.

- *Gyorsposta:* Ha valakinek elektronikus levelet akarunk küldeni, a címsorba vagy a Futtatás panelbe gépeljük be, hogy mailto:, és utána írjuk be a címzett e-mail címét (például mailto:xy@abcd.hu), majd üssük le az ⟨Enter⟩ billentyűt. Ekkor megnyílik alapértelmezett levelezőprogramunk, és benne egy új üzenet, a Címzett mezőben a megfelelő személlyel.
- *Keresés elindítása:* Ha a weben rá akarunk keresni valamilyen szövegre az Internet Explorer keresőszolgáltatásával, kattintsunk a címsoron, írjuk be, hogy go és utána a keresett szöveget (például: go pc world), majd üssük le az ⟨Enter⟩ billentyűt. A keresési eredmények megjelenítését is szabályozhatjuk, ha kiválasztjuk az *Eszközök* → *Internetbeállítások* menüteteleket, és a Speciális lapon a Keresés a címsorból részhez görgetünk. Ne ijedjünk meg, ha egyik-másik lehetőség nem az elvárásainknak megfelelően működik: a Microsoft időnként igazít a helyen, amelyhez ezek a szolgáltatások kapcsolódnak. Fontos tudni továbbá, hogy ez a keresés a Futtatás panelből nem indítható el.
- *Gépeljen a Windows:* Amikor egy mappa elérési útját vagy egy webhely címét pötyögjük be a címsorba vagy a Futtatás panelbe, a Windows Automatikus kiegészítés szolgáltatása egy lenyíló listán felajánlja azokat az elérési utakat vagy webcímekeket, amelyek illeszkednek a begépelte karakterekhez. Ha egy korábban már megnyitott, illetve meglátogatott mappát vagy webhelyet akarunk újból megnyitni-felkeresni, elég az első betűt leírni, és a megjelenő listán a kurzormozgató billentyűkkel a megfelelő elemhez lépkedni – a szöveg automatikusan bekerül a címsorba, illetve a Futtatás panel megnyitás mezőjébe, és az ⟨Enter⟩ leütésével aktivizálható.
- *Parancsikkal gyorsabb:* Ahelyett, hogy elérési utakat írogatnánk a Futtatás panelbe vagy a címsorba, hozzunk létre parancsikonokat olyan mappákban, amelyeket a Windows alapértelmezésben átvizsgál. A Windows 9x-ben és Me-ben a Windows\Command mappát ajánljuk, a Windows 2000-ben és XP-ben a Windows\System mappát (nem a Windows\System32-t), mivel ez nincs túlszűfelve állományokkal. Parancsikonok készítéséhez nyissuk meg az Intézőt, és jelöljük ki a leggyakrabban használt alkalmazásokat, mappákat és állományokat. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk rajtuk, húzzuk át őket az előbb említett Windows-mappák egyikébe, és válasszuk ki a Parancsikonok létrehozása itt menüparancsot. (Ezzel a módszerrel weblapokhoz is létrehozhatunk parancsikonokat.) Adjunk rövid neveket a parancsikonoknak, hogy ne kelljen sokat gépelni az elindításukhoz: a szövegszerkesztőnket elnevezhetjük például sz-nek. Ne használjuk meglévő mappák nevét, mert ez zavart kelthet. Amikor a Címsorból indítjuk el a parancsikonot, nem webes parancsikonok esetén a név végére írjuk oda a .lnk kiterjesztést (ez a parancsikonok rejtett állománykiterjesztése): az előbb említett szövegszerkesztő elindításához például azt kell beírunk, hogy sz.lnk. Webes parancsikonok aktivizálásakor mind a Futtatás panelbe, mind a címsorban az .url kiterjesztést kell odaírunk a név után – olyasmit tehát, hogy pcw.url.

(http://deathlyray.uw.hu/book/windows_tipppek.pdf)